

DREPT CIVIL

Teoria generală a obligațiilor

Curs universitar

Conf. univ. dr.

CRISTINA ELISABETA ZAMȘA

Universitatea din București,

Facultatea de Drept

Ediția a 2-a, revizuită și adăugită

Editura
Stamangiu
2024

CUPRINS

TITLUL I. NOȚIUNEA DE OBLIGAȚIE. CLASIFICAREA OBLIGAȚIILOR	1
Capitolul I. Prezentarea noțiunii de obligație civilă	1
<i>Secțiunea 1. Aspecte introductive</i>	1
§1. Considerații generale. Reglementare	1
§2. Sensurile și definiția doctrinară a noțiunii de obligație	2
§3. Elementele raportului juridic de obligație. Valența structurală și funcțională a elementelor	4
3.1. Subiectele (sau părțile) raportului juridic de obligație	5
3.2. Conținutul raportului juridic de obligație	6
3.3. Obiectul raportului juridic de obligație	7
§4. Rolul sancțiunii în cadrul raportului juridic obligațional	11
<i>Secțiunea a 2-a. Noțiunea de obligație (contractuală) și noțiunea de îndatorire comportamentală</i>	14
§1. Criteriile de delimitare a unei obligații contractuale	14
§2. Obligația legală (îndatorirea comportamentală) de bună-credință	15
§3. Obligațiile care decurg din completarea contractului	16
§4. Categoriile de obligații contractuale. Obligații primare și obligații secundare	18
Capitolul II. Clasificarea obligațiilor	20
<i>Secțiunea 1. Clasificarea obligațiilor în funcție de izvoare</i>	20
<i>Secțiunea a 2-a. Clasificarea obligațiilor în funcție de obiect</i>	20
§1. Obligații de a da, de a face, de a nu face	21
§2. Obligații de rezultat (determinate) și obligații de mijloace (de prudență și diligență)	23
§3. Obligații în natură și obligații monetare sau pecuniare	26
<i>Secțiunea a 3-a. Clasificarea obligațiilor în funcție de criteriul sancțiunii</i>	28
<i>Secțiunea a 4-a. Clasificarea obligațiilor în funcție de opozabilitatea lor</i>	31

TITLUL II. IZVOARELE OBLIGAȚIILOR _____ 33**Capitolul I. Actul juridic ca izvor de obligații. Contractul.**

Actul juridic unilateral generator de obligații _____	34
<i>Secțiunea 1. Contractul, principalul izvor de obligații. Considerații generale _____</i>	<i>34</i>
§1. Definiție legală. Prezentarea noțiunii _____	34
§2. Fundamentul contractului. Avântul, decăderea și reconsiderarea tezei autonomiei de voință _____	36
2.1. Avântul autonomiei de voință _____	36
2.2. Decăderea autonomiei de voință _____	37
2.3. Reconsiderarea principiului autonomiei de voință _____	41
<i>Secțiunea a 2-a. Principiile guvernatoare ale contractului.</i>	
<i>Principiul libertății contractuale. Principiul bunei-credințe _____</i>	<i>42</i>
§1. Considerații generale _____	42
§2. Principiul libertății contractuale _____	43
§3. Principiul bunei-credințe în materie contractuală _____	45
<i>Secțiunea a 3-a. Clasificarea contractelor _____</i>	<i>46</i>
§1. Clasificarea contractelor în funcție de conținut. Contracte sinalagmatice și contracte unilaterale _____	46
§2. Clasificarea contractelor în funcție de scopul urmărit. Contracte cu titlu oneros și contracte cu titlu gratuit _____	49
§3. Clasificarea contractelor în funcție de criteriul formei. Contracte consensuale, solemne, reale _____	52
§4. Clasificarea contractelor în funcție de efectele produse _____	53
§5. Clasificarea contractelor în funcție de modul (durata) de executare _____	53
§6. Clasificarea contractelor în funcție de nominalizarea lor în legislația civilă _____	54
§7. Clasificarea contractelor în funcție de criteriul libertății părților de a negocia. Contracte negociate, de adeziune și obligatorii _____	54
§8. Clasificarea contractelor în funcție de corelația dintre ele _____	57
<i>Secțiunea a 4-a. Încheierea contractelor _____</i>	<i>57</i>
§1. Considerații generale _____	57
§2. Încheierea contractului prin mecanismul negocierilor _____	58
2.1. Clasificarea negocierilor _____	58
2.2. Libertăți și îngrădiri în realizarea acordului de voință prin negociere. Obligațiile partenerilor de negociere _____	60
2.2.1. Principiul libertății de a contracta _____	60
2.2.2. Buna-credință _____	60
2.2.3. Obligația de confidențialitate _____	61
2.2.4. Obligația de informare _____	62
2.2.5. Obligația de a se informa _____	63

§3. Încheierea contractului prin mecanismul ofertei de a contracta și al acceptării _____	64
3.1. Oferta de a contracta _____	64
3.1.1. Noțiune. Natură juridică _____	64
3.1.2. Condiții de valabilitate _____	65
3.1.3. Forța obligatorie a ofertei _____	66
3.1.4. Retragerea și caducitatea ofertei _____	69
3.1.5. Natura juridică a ofertei de a contracta. Concluzii. Delimitarea de noțiuni asemănătoare _____	70
3.2. Acceptarea _____	72
3.2.1. Noțiune. Natură juridică _____	72
3.2.2. Condițiile de valabilitate _____	72
3.2.3. Momentul și locul încheierii contractului _____	73
§4. Încheierea contractului prin mecanismul promisiunilor de a contracta _____	74
4.1. Considerații introductive _____	74
4.2. Promisiunea de a contracta _____	75
4.3. Pactul de opțiune _____	77
<i>Secțiunea a 5-a. Interpretarea contractului</i> _____	79
§1. Considerații generale _____	79
§2. Reguli de interpretare _____	79
Capitolul II. Efectele contractului _____	83
<i>Secțiunea 1. Aspecte introductive</i> _____	83
§1. Considerații generale. Noțiunile de obligatoriu și obligațional _____	83
§2. Identificarea principiilor efectelor contractului _____	84
<i>Secțiunea a 2-a. Principiul forței obligatorii</i> _____	86
§1. Reglementare _____	86
§2. Fundamentul obligativității contractului _____	87
§3. Excepțiile de la principiul obligativității _____	89
3.1. Impreviziunea contractuală _____	90
3.1.1. Prezentare generală _____	90
3.1.2. Fundamentul impreviziunii _____	93
3.1.3. Domeniul de aplicare a impreviziunii _____	94
3.1.4. Condițiile impreviziunii _____	95
3.1.5. Efectele impreviziunii. Revizuirea contractului _____	100
3.2. Denunțarea unilaterală a contractelor _____	102
3.2.1. Denunțarea unilaterală convențională _____	102
3.2.2. Denunțarea unilaterală legală, excepție de la principiul forței obligatorii _____	103
<i>Secțiunea a 3-a. Principiul relativității efectelor contractului</i> _____	104
§1. Enunțarea principiului relativității. Relativitatea și obligativitatea contractului _____	104

§2. Domeniul de aplicare a principiului relativității _____	105
§3. Excepții de la principiul relativității _____	109
3.1. Promisiunea faptei altuia, excepție aparentă de la principiul relativității _____	110
3.1.1. Noțiune. Prezentare generală _____	110
3.1.2. Efectele promisiunii faptei altuia _____	111
3.2. Stipulația pentru altul _____	111
3.2.1. Noțiune. Natură juridică _____	111
3.2.2. Condițiile stipulației pentru altul _____	112
3.2.3. Efectele stipulației pentru altul _____	113
<i>Secțiunea a 4-a. Principiul opozabilității efectelor contractului _____</i>	<i>115</i>
§1. Prezentarea principiului opozabilității contractului față de terți _____	115
§2. Componentele principiului opozabilității _____	116
§3. Excepțiile de la principiul opozabilității contractului _____	117
§4. Simulația, excepție de la principiul opozabilității față de terți a contractului _____	117
4.1. Prezentare generală. Noțiune _____	117
4.2. Tipuri de simulație _____	118
4.3. Structura și condițiile simulației _____	119
4.4. Efectele simulației _____	120
4.5. Sancțiunile în cazul simulației _____	122
4.6. Domeniul de aplicare a simulației _____	122
4.7. Acțiunea în declararea simulației. Proba simulației _____	123
<i>Secțiunea a 5-a. Efectele specifice contractelor sinalagmatiche _____</i>	<i>124</i>
§1. Excepția de neexecutare _____	124
1.1. Noțiunea excepției de neexecutare. Domeniul de aplicație _____	124
1.2. Condițiile excepției de neexecutare _____	126
1.3. Efectele excepției de neexecutare _____	128
§2. Rezoluțiunea, rezilierea și reducerea prestațiilor _____	128
2.1. Natura juridică a rezoluțiunii și rezilierii. Domeniu de aplicație _____	128
2.2. Condițiile rezoluțiunii _____	130
2.3. Moduri de operare a rezoluțiunii _____	132
2.3.1. Rezoluțiunea judiciară _____	132
2.3.2. Rezoluțiunea unilaterală. Declarația de rezoluțiune _____	134
2.3.3. Pactele comisorii _____	135
2.4. Aplicabilitatea rezoluțiunii și rezilierii în cazul nerespectării obligației de executare cu bună-credință a contractelor. Distincția necesară între comportamentul creditorului și cel al debitorului _____	136
2.5. Efectele rezoluțiunii și ale rezilierii _____	138
2.6. Reducerea prestațiilor _____	138
2.6.1. Noțiune _____	138
2.6.2. Condițiile reducerii prestației creditorului _____	139

§3. Riscul contractului _____	140
3.1. Noțiune _____	140
3.2. Riscul contractului translativ de proprietate. <i>Res perit debitori</i> _____	140
3.3. Suportarea riscului în cazul punerii în întârziere a creditorului obligației de predare. <i>Res perit creditor</i> _____	141
Capitolul III. Actul juridic unilateral, izvor de obligații _____	142
<i>Secțiunea 1. Noțiune. Actul unilateral și actul unilateral cauzator de obligații</i> _____	142
<i>Secțiunea a 2-a. Promisiunea unilaterală</i> _____	144
<i>Secțiunea a 3-a. Promisiunea publică de recompensă</i> _____	146
Capitolul IV. Faptul juridic licit _____	147
<i>Secțiunea 1. Noțiunea faptului juridic licit. Prezentare generală</i> _____	147
<i>Secțiunea a 2-a. Gestiunea intereselor altei persoane</i> _____	148
§1. Noțiune _____	148
§2. Condițiile gestiunii _____	149
§3. Efectele gestiunii _____	151
3.1. Obligațiile gerantului _____	151
3.2. Obligațiile geratului _____	152
<i>Secțiunea a 3-a. Plata nedatorată</i> _____	153
§1. Noțiune _____	153
§2. Condițiile plății nedatorate _____	154
§3. Limitele plății nedatorate _____	156
§4. Efectele plății nedatorate _____	156
<i>Secțiunea a 4-a. Îmbogățirea fără justă cauză</i> _____	157
§1. Noțiune _____	157
§2. Condițiile îmbogățirii fără justă cauză _____	157
§3. Efectele îmbogățirii fără justă cauză _____	160
Capitolul V. Faptul juridic ilicit. Răspunderea civilă delictuală _____	161
<i>Secțiunea 1. Răspunderea civilă delictuală. Aspecte generale</i> _____	161
§1. Noțiunea răspunderii civile delictuale. Comparația cu răspunderea penală _____	161
§2. Relația dintre răspunderea delictuală și răspunderea contractuală. Răspundere delictuală sau extracontractuală _____	164
§3. Comparația dintre răspunderea delictuală și răspunderea contractuală _____	166
§4. Chestiunea cumulului celor două forme de răspundere _____	167
§5. Felurile răspunderii delictuale _____	169
<i>Secțiunea a 2-a. Răspunderea delictuală pentru fapta proprie</i> _____	169
§1. Reglementare _____	169

§2. Condițiile răspunderii delictuale pentru fapta proprie _____	170
2.1. Fapta ilicită _____	170
2.1.1. Noțiune _____	170
2.1.2. Cauzele care înlătură caracterul ilicit al faptei _____	172
2.1.3. Abuzul de drept, formă specială de faptă ilicită _____	177
2.2. Prejudiciul _____	181
2.2.1. Noțiunea de prejudiciu _____	181
2.2.2. Clasificarea prejudiciilor _____	183
2.2.3. Condițiile (caracterele) prejudiciului reparabil _____	189
2.3. Raportul de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu _____	193
2.3.1. Noțiune. Tipuri de raporturi de cauzalitate _____	193
2.3.2. Determinarea raportului de cauzalitate în situații complexe _____	194
2.3.3. „Cauzele exoneratoare de răspundere”, conform Codului civil. Situațiile de înlăturare a raportului causal _____	195
2.4. Vinovăția (vina) celui care a cauzat prejudiciul _____	199
2.4.1. Noțiune _____	199
2.4.2. Consecințe ale lipsei discernământului. Obligația de indemnizare a victimei _____	201
§3. Răspunderea delictuală pentru fapta proprie a persoanei juridice _____	202
3.1. Reglementare. Domeniu de aplicare _____	202
3.2. Condiții _____	203
3.3. Efecte _____	203
<i>Secțiunea a 3-a. Răspunderea pentru fapta altei persoane</i> _____	204
§1. Răspunderea pentru faptele prejudiciabile săvârșite de minori sau de persoanele majore aflate sub tutelă specială/consiliere judiciară _____	204
1.1. Reglementare. Domeniu de aplicare _____	204
1.2. Fundamentarea răspunderii _____	206
1.2.1. Fundamentarea răspunderii părinților (tutorei minorului) pentru faptele prejudiciabile săvârșite de minori _____	206
1.2.2. Fundamentarea răspunderii altor persoane pentru faptele săvârșite de minori (cadre didactice, meșteșugari etc.) _____	207
1.3. Condițiile răspunderii _____	207
1.4. Efectele răspunderii _____	208
1.5. Exonerarea de răspundere pentru fapta minorului/majorului sub tutelă specială sau consiliere judiciară _____	209
§2. Răspunderea comitenților pentru faptele prejudiciabile săvârșite de prepușii lor în funcțiile încredințate _____	209
2.1. Reglementare. Domeniu de aplicare _____	209
2.2. Fundamentarea răspunderii comitentului _____	211
2.3. Condițiile răspunderii comitentului _____	212
2.4. Efectele răspunderii comitentului _____	214

2.5. Exonerarea de răspundere a comitentului _____	215
§3. Corelația formelor de răspundere pentru fapta altei persoane _____	216
3.1. Corelația dintre răspunderea părinților și răspunderea altor persoane care au obligația de supraveghere (cadrele didactice) _____	216
3.2. Corelația răspunderii comitentului cu alte forme de răspundere pentru altul _____	217
<i>Secțiunea a 4-a. Răspunderea pentru animale, lucruri și edificii _____</i>	<i>217</i>
§1. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de animale _____	217
1.1. Reglementare. Domeniu de aplicare _____	217
1.2. Fundamentarea răspunderii _____	220
1.3. Condițiile răspunderii _____	220
1.4. Efectele răspunderii _____	220
1.5. Exonerarea de răspundere _____	221
§2. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de lucruri, în general _____	222
2.1. Reglementare. Domeniu de aplicare _____	222
2.2. Fundamentarea răspunderii _____	223
2.3. Condițiile răspunderii. Cazuri similare _____	224
2.4. Efectele răspunderii _____	224
2.5. Exonerarea de răspundere _____	225
§3. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de ruina edificiului _____	226
3.1. Reglementare. Domeniu de aplicare _____	226
3.2. Fundamentarea răspunderii _____	227
3.3. Condițiile răspunderii _____	227
3.4. Efectele răspunderii _____	227
3.5. Exonerarea de răspundere _____	228
§4. Răspunderea pentru prejudiciul cauzat de căderea sau aruncarea unui lucru dintr-un imobil _____	228
4.1. Reglementare. Domeniu de aplicare _____	228
4.2. Fundamentarea răspunderii _____	229
4.3. Condițiile răspunderii _____	229
4.4. Efectele răspunderii _____	230
4.5. Exonerarea de răspundere _____	230
§5. Corelații între formele de răspundere _____	230
<i>Secțiunea a 5-a. Forme de răspundere civilă reglementate în legislația conexă Codului. Răspunderea civilă profesională _____</i>	<i>231</i>
§1. Prezentarea formelor de răspundere civilă specială _____	231
§2. Răspunderea civilă a personalului medical _____	233
§3. Răspunderea civilă a avocatului _____	236
§4. Răspunderea civilă a notarului public _____	237
<i>Secțiunea a 6-a. Specificul raportului obligațional delictual. Repararea prejudiciilor _____</i>	<i>240</i>
§1. Noțiunea de raport obligațional delictual _____	240

§2. Repararea prejudiciilor. Acțiunea civilă în justiție _____	243
2.1. Căi de valorificare a dreptului la repararea prejudiciilor _____	243
2.2. Regimul acțiunii în răspundere civilă delictuală _____	243
2.2.1. Considerații generale privind acțiunea civilă. Părțile acțiunii civile _____	243
2.2.2. Caracterul hotărârii judecătorești. Calculul dobânzii legale penalizatoare _____	246
2.2.3. Dovada condițiilor răspunderii civile delictuale _____	248
2.2.4. Repararea prejudiciilor _____	249
2.2.4.1. Principii și reguli în repararea prejudiciilor _____	249
2.2.4.2. Particularitățile reparării prejudiciilor nepatrimoniale _____	254
2.2.5. Prescripția dreptului la acțiunea în repararea prejudiciului _____	258
TITLUL III. EFECTELE OBLIGAȚIILOR _____	259
Capitolul I. Considerații generale _____	259
<i>Secțiunea 1. Prezentarea efectelor obligațiilor _____</i>	<i>259</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Principiul executării în natură a obligațiilor _____</i>	<i>260</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Tipuri de executare a obligației civile _____</i>	<i>260</i>
Capitolul II. Plata _____	262
<i>Secțiunea 1. Aspecte generale privind plata _____</i>	<i>262</i>
§1. Noțiunea, temeiul și funcțiile plății _____	262
§2. Natura juridică a plății _____	263
<i>Secțiunea a 2-a. Condițiile plății _____</i>	<i>264</i>
§1. Condițiile de valabilitate referitoare la subiectele plății _____	264
1.1. Cine poate face plata? Categoria <i>solvensului</i> _____	264
1.1.1. Condițiile solvensului _____	266
1.2. Cine poate primi plata? Categoria <i>accipiensului</i> _____	267
1.2.1. Caz particular: plata făcută unui creditor aparent. Condiții și consecințe _____	268
§2. Condițiile de valabilitate referitoare la obiectul plății _____	269
2.1. Principiile plății indiferent de obiectul obligației _____	269
2.1.1. Principiul indivizibilității plății _____	269
2.1.2. Principiul imputației plății _____	270
2.2. Diligența cerută în executarea obligațiilor. Criteriul bunului proprietar _____	271
2.3. Valabilitatea plății în funcție de obiectul obligației _____	273
2.3.1. Obligația de a da un bun individual determinat (obligația de a strămuta proprietatea) _____	273
2.3.2. Obligația de a da bunuri de gen _____	275

2.3.3. Obligația de a da o sumă de bani _____	275
2.3.4. Obligația de a preda un bun individual determinat _____	276
2.3.5. Obligația de a constitui o garanție _____	277
<i>Secțiunea a 3-a. Locul, data și dovada plății _____</i>	<i>278</i>
§1. Locul plății _____	278
§2. Data plății _____	278
§3. Dovada plății _____	279
§4. Cheltuielile plății _____	281
<i>Secțiunea a 4-a. Punerea în întârziere a creditorului de către debitor _____</i>	<i>281</i>
§1. Justificarea punerii în întârziere a creditorului _____	281
§2. Reglementarea cazurilor de punere în întârziere a creditorului _____	281
§3. Etapele punerii în întârziere a creditorului _____	282
§4. Alte drepturi ale debitorului _____	283
<i>Secțiunea a 5-a. Buna-credință în executarea obligațiilor contractuale _____</i>	<i>284</i>
§1. Rolul bune-credințe în materia contractului _____	284
§2. Buna-credință a debitorului _____	285
§3. Buna-credință a creditorului _____	286
Capitolul III. Executarea silită a obligațiilor civile _____	288
<i>Secțiunea 1. Considerații generale privind neexecutarea obligațiilor. Mijloacele juridice ale creditorului _____</i>	<i>288</i>
§1. Conceptualizarea consecințelor neexecutării: sancțiuni, mijloace juridice sau remedii _____	288
§2. Drepturile (mijloacele juridice) ale creditorului în caz de neexecutare a obligațiilor _____	290
2.1. Enumerarea drepturilor creditorului în caz de neexecutare a obligațiilor _____	290
2.2. Prezentarea condițiilor generale de activare a mijloacelor juridice ale creditorului _____	291
§3. Condițiile generale ale drepturilor creditorului în caz de neexecutare a obligațiilor civile _____	291
3.1. Condiția generală a neexecutării fără justificare a obligației civile _____	291
3.1.1. Noțiunea de neexecutare fără justificare _____	291
3.1.2. Neimputabilitatea față de creditor a neexecutării obligației de către debitor _____	292
3.2. Condiția generală a punerii debitorului în întârziere _____	293
3.2.1. Importanța și rolul punerii în întârziere _____	293
3.2.2. Sensurile și funcțiile punerii în întârziere _____	294
3.2.3. Modurile punerii în întârziere: regula și derogările _____	294
3.2.4. Efectele punerii în întârziere. Termenul suplimentar de executare. Celelalte efecte _____	296

<i>Secțiunea a 2-a. Executarea silită în natură a obligațiilor</i>	298
§1. Prezentare generală	298
1.1. Noțiune. Reglementare	298
1.2. Prioritatea executării silite în natură	299
§2. Condițiile, conținutul și limitele dreptului la executarea silită în natură	300
§3. Executarea silită în natură a obligațiilor de a da	302
§4. Executarea silită în natură a obligațiilor de a face	304
4.1. Sediul legal și domeniul de aplicație. Obligațiile de a face <i>intuitu personae</i>	304
4.2. Caz particular: executarea obligației de a face constând în predarea unui bun	305
4.3. Modalitățile specifice de executare a obligațiilor de a face, potrivit art. 1528 din Codul civil	306
§5. Executarea silită a obligațiilor de a nu face	307
5.1. Particularitățile executării silite în natură a obligațiilor de a nu face	307
5.2. Executarea obligației de a nu face în contextul art. 1529 din Codul civil	307
<i>Secțiunea a 3-a. Executarea prin echivalent a obligațiilor. Regimul daunelor-interese. Răspunderea contractuală</i>	308
§1. Noțiunea executării prin echivalent. Regimul juridic al daunelor-interese, în contextul art. 1516 din Codul civil	308
1.1. Considerații generale	308
1.2. Clasificarea daunelor-interese. Relația dintre daunele-interese și celelalte mijloace juridice ale creditorului	309
§2. Executarea prin echivalent (daunele-interese) și răspunderea contractuală	310
2.1. Daunele-interese și rolul lor de manifestare a răspunderii contractuale	310
2.2. Funcțiile răspunderii contractuale	311
2.3. Formele răspunderii contractuale	313
§3. Condițiile acordării daunelor-interese în materie contractuală	314
3.1. Prezentarea condițiilor acordării daunelor-interese	314
3.2. Condiția generală a faptei ilicite contractuale (neexecutarea fără justificare a unei obligații contractuale)	315
3.2.1. Noțiune	315
3.2.2. Cauzele de neexecutare justificată a obligației contractuale	316
3.2.3. Dovada neexecutării obligației	316
3.3. Condiția generală a prejudiciului	317
3.3.1. Noțiune	317
3.3.2. Probarea (cuantumului) prejudiciului patrimonial	318

3.4. Condiția generală a raportului de cauzalitate între neexecutarea fără justificare a obligației și prejudiciu _____	319
3.5. Condiția generală a vinovăției debitorului _____	319
3.5.1. Formele de vinovăție a debitorului _____	319
3.5.2. Regimul probator al vinovăției debitorului _____	321
3.5.3. Neexecutarea culpabilă și neexecutarea fără justificare _____	321
3.6. Condiția de exercițiu privind inexistența unei convenții de nerăspundere _____	322
§4. Evaluarea daunelor-interese _____	324
4.1. Evaluarea judiciară a daunelor-interese _____	324
4.1.1. Principiul reparării integrale a prejudiciului _____	324
4.1.2. Regula reparării prejudiciului previzibil _____	327
4.1.3. Regula reparării prejudiciului direct și necesar, limită a principiului reparării integrale _____	329
4.1.4. Prejudiciul imputabil creditorului, limită a principiului reparării integrale _____	329
4.2. Evaluarea legală a daunelor-interese _____	330
4.2.1. Domeniu de aplicare _____	330
4.2.2. Evaluarea legală a daunelor moratorii în cazul obligațiilor bănești _____	330
4.2.3. Modalități de evaluare a daunelor moratorii în cazul obligațiilor de a face. Evaluarea legală _____	333
4.3. Evaluarea convențională a daunelor-interese _____	335
4.3.1. Clauza penală _____	335
a) Noțiune. Domeniu. Caractere juridice _____	335
b) Condițiile invocării clauzei penale _____	337
c) Chestiunea cumulului clauzei penale _____	337
d) Mutabilitatea clauzei penale. Reductibilitatea clauzei penale _____	338
4.3.2. Arvuna _____	339
a) Noțiune. Feluri. Caractere juridice _____	339
b) Arvuna confirmatorie _____	340
c) Arvuna penalizatoare _____	341
<i>Secțiunea a 4-a. Mijloacele de protecție a drepturilor creditorului _____</i>	<i>341</i>
§1. Măsurile conservatorii. Prezentarea mijloacelor de protecție a drepturilor creditorului _____	341
§2. Acțiunea oblică _____	343
2.1. Noțiunea și natura juridică a acțiunii oblice _____	343
2.2. Domeniul de aplicație al acțiunii oblice _____	343
2.3. Condițiile acțiunii oblice _____	344
2.3.1. Condiții cu privire la creanță _____	345
2.3.2. Condiții cu privire la debitor _____	345
2.3.3. Condiții cu privire la creditor _____	345

2.4. Prescripția extinctivă în materia acțiunii oblice _____	346
2.5. Efectele acțiunii oblice _____	346
2.5.1. Efectele acțiunii oblice față de creditori _____	346
2.5.2. Efectele acțiunii oblice față de debitorul pasiv/neglijent _____	347
§3. Acțiunea revocatorie _____	347
3.1. Noțiunea și natura juridică a acțiunii revocatorii _____	347
3.2. Domeniul de aplicație al acțiunii revocatorii _____	348
3.3. Condițiile acțiunii revocatorii _____	350
3.3.1. Condiția prejudiciului suferit de creditor ca urmare a încheierii actului juridic de către debitor _____	350
3.3.2. Condiția fraudei debitorului _____	350
3.3.3. Condiția complicității terțului la fraudă _____	351
3.3.4. Condiții privitoare la creanță _____	352
3.4. Prescriptibilitatea acțiunii revocatorii _____	352
3.5. Efectele acțiunii revocatorii _____	353
3.5.1. Efectele acțiunii revocatorii față de creditori _____	353
3.5.2. Drepturile terțului față de bunul – obiect al actului juridic declarat inopozabil _____	354
 TITLUL IV. OBLIGAȚIILE COMPLEXE _____	 355
 Capitolul I. Introducere _____	 355
<i>Secțiunea 1. Considerații generale. Reglementare. Clasificări _____</i>	<i>355</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Categoriile de obligații: pure și simple, simple, afectate de modalități _____</i>	<i>356</i>
 Capitolul II. Obligațiile plurale _____	 358
<i>Secțiunea 1. Considerații generale. Clasificări _____</i>	<i>358</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Pluralitatea de subiecte _____</i>	<i>358</i>
§1. Obligațiile divizibile _____	358
1.1. Noțiune _____	358
1.2. Efectele obligațiilor divizibile _____	360
§2. Obligațiile indivizibile _____	361
2.1. Noțiune. Sursele indivizibilității _____	361
2.2. Efectele indivizibilității. Efecte comune pentru indivizibilitatea pasivă și activă _____	362
2.2.1. Efectele indivizibilității active _____	363
2.2.2. Efectele indivizibilității pasive _____	364
§3. Obligațiile solidare _____	366
3.1. Solidaritatea activă _____	366
3.1.1. Noțiune _____	366
3.1.2. Efectele solidarității active _____	367
3.2. Solidaritatea pasivă _____	368

3.2.1. Noțiune. Izvoare. Trăsături _____	368
3.2.2. Efectele solidarității pasive _____	369
§4. Raportul indivizibilitate-solidaritate _____	373
<i>Secțiunea a 3-a. Pluralitatea de obiecte</i> _____	374
§1. Obligațiile alternative _____	374
1.1. Noțiune _____	374
1.2. Executare _____	375
§2. Obligațiile facultative _____	376
2.1. Noțiune _____	376
2.2. Executare și stingere _____	377
TITLUL V. TRANSMISIUNEA ȘI TRANSFORMAREA OBLIGAȚIILOR _____	379
Capitolul I. Cesiunea de creanță _____	380
<i>Secțiunea 1. Reglementare. Noțiune. Domeniu de aplicație</i> _____	380
<i>Secțiunea a 2-a. Obiectul cesiunii de creanță. Felurile cesiunii de creanță</i> _____	382
<i>Secțiunea a 3-a. Condițiile cesiunii de creanță</i> _____	383
<i>Secțiunea a 4-a. Efectele cesiunii de creanță</i> _____	385
Capitolul II. Subrogația terțului în drepturile creditorului prin plata creanței (subrogația personală) _____	387
<i>Secțiunea 1. Noțiune. Feluri de subrogație personală</i> _____	387
<i>Secțiunea a 2-a. Subrogația convențională</i> _____	388
§1. Subrogația consimțită de creditor _____	388
§2. Subrogația consimțită de debitor _____	389
<i>Secțiunea a 3-a. Subrogația legală</i> _____	390
<i>Secțiunea a 4-a. Efectele subrogației</i> _____	391
Capitolul III. Preluarea datoriei _____	392
<i>Secțiunea 1. Noțiune. Felurile preluării de datorie</i> _____	392
<i>Secțiunea a 2-a. Condițiile preluării de datorie</i> _____	393
<i>Secțiunea a 3-a. Efectele preluării de datorie</i> _____	394
Capitolul IV. Cesiunea contractului _____	395
<i>Secțiunea 1. Noțiune. Prezentare generală</i> _____	395
<i>Secțiunea a 2-a. Condițiile cesiunii de contract</i> _____	396
<i>Secțiunea a 3-a. Efectele cesiunii de contract</i> _____	397
Capitolul V. Transformarea obligațiilor. Novația _____	399
<i>Secțiunea 1. Noțiune. Felurile novației</i> _____	399
<i>Secțiunea a 2-a. Condițiile novației</i> _____	401
<i>Secțiunea a 3-a. Efectele novației</i> _____	402

TITLUL VI. MODURILE DE STINGERE A OBLIGAȚIILOR.	
RESTITUIREA PRESTAȚIILOR _____	403
Capitolul I. Considerații generale. Clasificarea modurilor de stingere a obligațiilor _____	403
Capitolul II. Modurile de stingere a obligațiilor care implică realizarea creanței _____	405
<i>Secțiunea 1. Compensația _____</i>	<i>405</i>
§1. Noțiuni. Clasificare _____	405
§2. Domeniul de aplicare _____	406
§3. Compensația legală _____	406
§4. Compensația judiciară și convențională _____	408
§5. Efectele compensației _____	409
<i>Secțiunea a 2-a. Confuziunea _____</i>	<i>410</i>
§1. Noțiuni _____	410
§2. Condițiile și efectele confuziunii _____	410
<i>Secțiunea a 3-a. Darea în plată _____</i>	<i>411</i>
§1. Reglementare. Noțiuni. Darea în plată de drept comun _____	411
§2. Condițiile dării în plată de drept comun _____	412
§3. Efectele dării în plată de drept comun _____	412
§4. Darea în plată specială (cedarea unei creanțe). Condiții de valabilitate _____	413
Capitolul III. Modurile de stingere a obligațiilor care exclud realizarea creanței _____	415
<i>Secțiunea 1. Remiterea de datorie _____</i>	<i>415</i>
§1. Noțiuni. Clasificare _____	415
§2. Condițiile remiterii de datorie _____	416
§3. Efectele remiterii de datorie _____	417
<i>Secțiunea a 2-a. Imposibilitatea fortuită de executare _____</i>	<i>417</i>
§1. Noțiuni. Condiții _____	417
§2. Efecte _____	419
Capitolul IV. Restituirea prestațiilor _____	421
<i>Secțiunea 1. Specificul raportului obligațional de restituire a prestațiilor fără temeii _____</i>	<i>421</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Regimul restituirii prestațiilor _____</i>	<i>422</i>
§1. Cazurile de restituire a prestațiilor prevăzute în art. 1635 din Codul civil _____	422
§2. Regulile restituirii prestațiilor _____	423
§3. Acțiunea în restituirea plății sau prestației nedatorate _____	425

TITLUL VII. GARANTAREA OBLIGAȚIILOR	427
Capitolul I. Considerații generale	427
<i>Secțiunea 1. Sensurile noțiunii de garanție</i>	427
<i>Secțiunea a 2-a. Garanțiile speciale. Clasificare</i>	428
<i>Secțiunea a 3-a. Principiile materiei garanțiilor</i>	428
Capitolul II. Garanțiile personale	430
<i>Secțiunea 1. Considerații generale. Clasificarea garanțiilor personale</i>	430
<i>Secțiunea a 2-a. Fideiusiunea</i>	431
§1. Natură juridică. Trăsături. Condiții	431
§2. Domeniul de aplicare. Feluri de fideiusiune	433
§3. Efectele fideiusiunii	434
3.1. Efectele fideiusiunii între creditor și fideiutor	434
3.2. Efectele fideiusiunii față de debitorul principal	435
§4. Stingerea fideiusiunii	436
<i>Secțiunea a 3-a. Garanțiile autonome</i>	437
§1. Noțiune. Natura juridică a garanțiilor autonome: scrisoarea de garanție și scrisoarea de confort	437
§2. Principiul libertății formelor	440
§3. Autonomia sau autonomizarea	441
§4. Poziția creditorului – beneficiar	442
§5. Stingerea garanțiilor autonome	442
Capitolul III. Garanțiile reale	444
<i>Secțiunea 1. Privilegiile</i>	444
§1. Noțiune. Clasificare	444
§2. Concursul între creditorii privilegiați și ceilalți creditori	445
§3. Stingerea privilegiilor	446
<i>Secțiunea a 2-a. Ipoteca</i>	446
§1. Considerații generale	446
1.1. Noțiune. Bunuri care pot fi ipotecate	446
1.2. Caractere juridice generale ale dreptului de ipotecă	447
1.3. Felurile ipotecii	448
1.4. Efectele generale ale ipotecii	448
1.4.1. Efectele ipotecii față de debitor/constituitor	448
1.4.2. Efectele ipotecii față de creditor	449
1.4.3. Efectele ipotecii față de terții dobânditori ai imobilului ipotecat	449
§2. Ipoteca imobiliară	450
2.1. Obiectul ipotecii imobiliare	450
2.2. Ipoteca convențională imobiliară	450
2.3. Constituirea ipotecii imobiliare	451
2.4. Ipoteca legală imobiliară	452

2.5. Stingerea ipotecii imobiliare _____	453
<i>Secțiunea a 3-a. Gajul</i> _____	453
§1. Noțiune. Obiect _____	453
§2. Constituirea gajului. Caracterele contractului de gaj _____	454
§3. Exercițare _____	455
§4. Publicitate. Stingere _____	457
<i>Secțiunea a 4-a. Dreptul de retenție</i> _____	457
§1. Noțiune. Caractere juridice _____	457
§2. Condiții _____	459
§3. Domeniul de aplicare _____	460
§4. Aplicații ale dreptului de retenție _____	462
§5. Relația dintre dreptul de retenție și excepția de neexecutare _____	464
§6. Exercițarea și stingerea dreptului de retenție _____	465
BIBLIOGRAFIE _____	467